

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції
та готельно-ресторанної справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Іван Іванович ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародний туризм

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Галузь знань **024 «Сфера обслуговування»**

Спеціальність : **241 «Готельно-ресторанна справа»**

Освітня програма **«Готельно-ресторанна справа»**

Вид дисципліни за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного
бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: д.е.н., проф., професор кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи Віталіна БАБЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Протокол від “ 26 ” серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи.

 Наталя ДАНЬКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня.

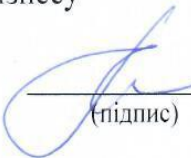
Гарант освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня

 Яна БІЛЕЦЬКА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Міжнародний туризм**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» є поглиблення і розширення теоретичних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «**Міжнародний туризм**» є:

- формування наступних загальних компетентностей

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Володіння навичками використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання та опрацювання і використання інформації у професійній діяльності.

ЗК 9. Здатність до усної та письмової ділової комунікації державною мовою для спілкування у професійній та соціально-культурній сферах.

ЗК 10. Здатність до усної та письмової ділової комунікації іноземною мовою для спілкування у професійній та соціальнокультурній сферах, володіння фаховою термінологією іноземної мови.

ЗК 11. Здатність розуміти та поважати представників інших культур, ефективно застосовуючи комунікаційні концепції.

ЗК 12. Базові знання основ філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання української історії, економіки і права, розуміння причиннонаслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей

ФК 2. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.

ФК 5. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії (робота в команді).

ФК 7. Здатність проектувати процес надання основних і додаткових послуг у підприємствах (закладах) готельноресторанного та рекреаційного господарства.

ФК 12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість продукції та послуг на підприємствах сфери гостинності.

ФК 14. Здатність аналізувати тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
18 год.	8 год. (2 год. – ауд., 6 год. – дист.)
Практичні, семінарські заняття	
9 год.	
Лабораторні заняття	
-	
Самостійна робота	
63 год.	82 год

1.6. Заплановані результати навчання

ПРН4 Показати володіння навиками використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання та переробки і використання технологічної інформації у професійній діяльності. для спілкування у професійній та соціальнокультурній сферах.

ПРН5 Показати володіння усною та письмовою діловою комунікацією іноземними мовами для спілкування у професійній та соціально-культурній сферах, володіння фаховою термінологією іноземними мовами.

ПРН6 Демонструвати володіння усною та письмовою діловою комунікацією державною мовою

ПРН7 Показати здатність розуміти та поважати представників інших культур, ефективно застосовуючи комунікаційні концепції.

ПРН11 Демонструвати уміння організовувати та удосконалювати процес виробництва та реалізації продукції та послуг у закладах готельно-ресторанного господарства з урахуванням вимог і потреб споживачів.

ПРН13 Показати уміння проектувати технологічний процес виробництва продукції і складати необхідну нормативну документацію.

ПРН18 Показати уміння вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів.

ПРН22 Демонструвати знання й уміння застосовувати правила створення та функціонування системи контролю якості продукції на підприємстві.

ПРН23 Показати уміння здійснювати розроблення короткострокових і середньострокових планів діяльності підприємств (закладів) готельного та ресторанного господарств, санаторнокурортних закладів.

ПРН24 Показати уміння здійснювати планування потреби у ресурсах (матеріальних, фінансових, трудових) у підприємствах (закладах) готельного та ресторанного господарств, санаторно-курортних закладах.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку

Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен. Міжнародний туризм, його сутність та форми

Становлення системи міжнародної туристичної термінології. Перше міжнародне визначення поняття «турист». Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів.

Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць. Види туристичного мультиплікатора.

Основні типи соціокультурних контактів іноземних туристів та місцевого населення. Непрямі соціальні ефекти від розвитку міжнародного туризму. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.

Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні. Закордонний досвід регулювання екологічного тиску туризму на навколишнє середовище.

Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу

Передісторія туризму. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. Перші організовані туристичні подорожі. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами. Суспільство споживання матеріальних благ: споживання заради споживання. Трансформація масового конвейєрного туризму у масовий диференційований.

Застосовність теорій абсолютної та відносної переваг для обґрунтування домінуючих напрямів світових туристичних потоків. Діалектичний взаємо-зв'язок статичних і динамічних факторів розвитку міжнародного туризму. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.

Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Переваги і недоліки їх використання за різних суспільно-політичних та економічних умов. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.

Тема 3. Міжнародні туристичні організації

Найважливіші віхи діяльності ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму.

Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура управління ВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Функції регіональних комісій ВТО. Основні напрями діяльності ВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат.

Класифікація міжнародних туристичних організацій. Їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій.

Норми міжнародного туристичного права. Загальна резолюція римської конференції ООН з міжнародного туризму та подорожей 1963 року. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва у Європі 1975 року. Манільська декларація ВТО зі світового туризму 1980 року. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму 1982 року. Кодекс туриста Хартія туризму. Гаазька декларація по туризму 1989 року. Декларація світового туристичного форуму Всесвітньої конференції міністрів по туризму 1994 року.

Тема 4. Статистика міжнародного туризму

Історія появи та розвитку статистичного обліку у міжнародному туризмі. Цілі завдання туристичної статистики. Міжнародні симпозиуми зі статистики туризму.

Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризую туристичні потоки. Шкала тривалості перебування туристів. Методичні підходи до впорядкування складу туристичних витрат. Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі.

Країни активного та пасивного туризму. Поняття туристичного балансу. Соціально-економічні передумови формування позитивного туристичного балансу країни. Загальна характеристика країн з негативним туристичним балансом. Рекомендації Міжнародного валютного фонду щодо структури активу та пасиву платіжного балансу країни за розділом «Туризм».

Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрації прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика. Банківський метод розрахунку вартісних показників розвитку міжнародного туризму.

Організація спеціальних статистичних спостережень в туризмі. Визначення мети об'єкта, одиниці, програми, методу, суб'єктів, строків та місця проведення спеціального статистичного спостереження.

Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародною туризму. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму.

Розділ 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг

Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку

Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. Глобальний, регіональний та локальний рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.

Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг. Структура міжнародного ринку ділового туризму: бізнес-тури: конгресно-виставковий туризм, інсентив-туризм. Характеристика релігійного туризму, паломництва, екскурсійний туризм релігійної тематики, науковий туризм з релігіознавчих цілями. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.

Туристичне районування світу. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південноазіатського туристичних регіонів. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. Основні рецептивні генеруючі країни для туристичних макрорегіонів. Суб'єкти міжнародного туристичного ринку: виконавці туристичних послуг (готелі, ресторани, транспортні компанії, екскурсійні бюро), посередники (туроператори, турагенти), споживачі (туристи).

Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. Здійснення сегментування міжнародного туристичного ринку за

географічними, демографічними та соціально-економічними ознаками. Вікові групи подорожуючих (класифікація ВТО). Психологічне сегментування. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок.

Фактори формування туристичного попиту у відправляючій та приймаючій країнах. Кількісні та вартісні показники вимірювання обсягів туристичного попиту. Інтенсивність та частотність туризму. Властивості туристичного попиту: динамізм, комплексність, еластичність, сезонність. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації. Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг.

Тема 6. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму

Сутність та структура туристичного продукту. Теорія співвідношення виробничих і опорів у міжнародному туризмі та їх роль у формуванні світових туристичних потоків. Капітал як необхідний ресурс виробництва туристичного продукту.

Форми концентрації капіталу у міжнародному туристичному бізнесі. Вертикальна та горизонтальна інтеграція. Диверсифікація туристичної діяльності. Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. Конгломерація.

Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. Способи приєднання готелів до інтегрованого ланцюга. Добровільні готельні мережі – консорціуми та умови їх діяльності. Франчайзингові ланцюги. Найвідоміші готельні мережі світу.

Тема 7. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму

Роль посередників у світовому туристичному бізнесі. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг. Основні напрями діяльності туристичних операторів. Типи договорів між туроператорами та готельними підприємствами. Джерела формування доходів туристичних агентств. Географія турагентської мережі світу: Форми співробітництва туроператорів і турагентів.

Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі. Готелі та підприємства готельного типу. Національні системи класифікації засобів розміщення. Сучасний стан готельної бази світу.

Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі. Авіаційні, залізничні, автобусні, морські та річкові міжнародні туристичні маршрути. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі.

Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні. Глобальні комп'ютерні мережі. Автоматизовані системи бронювання готельних і туристичних послуг.

Прогнозування перспектив розвитку світового туризму експертами Всесвітньої туристичної організації.

Тема 8. Місце України на ринку міжнародного туризму

Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. Стримуючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні.

Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. Вихід на міжнародний туристичний ринок приватних підприємств і організацій сфери туризму України.

Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму. Система міждержавних угод і домовленостей. Вступ України до Всесвітньої туристичної організації.

Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку												
Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен	12	3	2			7	12	1				11
Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу	11	2	1			8	11	1				10
Тема 3. Міжнародні туристичні організації	11	2	1			8	11	1				10
Тема 4. Статистика міжнародного туризму	11	2	1			8	11	1				10
Разом за розділом 1	45	9	5			31	45	4				41

Розділ 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг												
Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку	11	2	1			8	12	1				11
Тема 6. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму	12	3	1			8	11	1				10
Тема 7. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму	11	2	1			8	11	1				10
Тема 8. Місце України на ринку міжнародного туризму	11	2	1			8	11	1				10
Разом за розділом 2	45	9	4			32	45	4				41
Усього годин	90	18	9			63	90	8				82

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародний туризм як соціально-економічне явище	2
2	Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу	1
3	Тема 3. Міжнародні туристичні організації	1
4	Тема 4. Статистика міжнародного туризму	1
5	Тема 5. Складання анкети для збору первинної інформації про туристські потоки, їх обсяг й структуру	1
6	Тема 6. Основні архітектурні визначні пам'ятки країн Європи, Азії, Америки, Африки (за вибором студентів повідомлення з рефератів)	1
7	Тема 7. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму	1
8	Тема 8. В'їзний і виїзний туризм України	1
	Разом	9

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та	7	11

	соціокультурний феномен. Лекційний матеріал доповнити детальним поглибленням щодо вивчення закордонного досвіду регулювання екологічного тиску туризму на навколишнє середовище.		
2	Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу. Лекційний матеріал доповнити детальним поглибленням щодо вивчення форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу.	8	10
3	Тема 3. Міжнародні туристичні організації. Лекційний матеріал доповнити детальним поглибленням щодо вивчення функцій регіональних комісій ЮНВТО.	8	10
4	Тема 4. Статистика міжнародного туризму. Лекційний матеріал доповнити детальним поглибленням щодо вивчення організації спеціальних статистичних спостережень в туризмі.	8	10
5	Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. На основі даних UNWTO побудувати графіки динаміки міжрегіональних туристичних потоків і проаналізувати їх.	8	11
6	Тема 6. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму. Лекційний матеріал доповнити детальним поглибленням щодо вивчення транснаціональних корпорацій у готельному бізнесі.	8	10
7	Тема 7. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму. Лекційний матеріал доповнити детальним поглибленням щодо вивчення засобів розміщення у міжнародному туризмі, транспортних перевезень у міжнародному туризмі.	8	10
8	Тема 8. Місце України на ринку міжнародного туризму. Складання картосхеми в'їзного й виїзного туризму по регіонах України і зробити її аналіз	8	10
	Разом	63	82

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені навчальним планом

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Міжнародний туризм»

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
ПРН4	Показати володіння навиками використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання та переробки і використання технологічної інформації у професійній діяльності. для спілкування у професійній та соціальнокультурній сферах.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН5	Показати володіння усною та письмовою діловою комунікацією іноземними мовами для спілкування у професійній та соціально-культурній сферах, володіння фаховою термінологією іноземними мовами.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН6	Демонструвати володіння усною та письмовою діловою комунікацією державною мовою	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН7	Показати здатність розуміти та поважати представників інших культур, ефективно застосовуючи комунікаційні концепції.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН11	Демонструвати уміння організовувати та удосконалювати процес виробництва та реалізації продукції та послуг у	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді

	закладах готельно-ресторанного господарства з урахуванням вимог і потреб споживачів.	пошуковий). Дослідницький.	контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН13	Показати вміння проектувати технологічний процес виробництва продукції і скласти необхідну нормативну документацію.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН18	Показати вміння вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН22	Демонструвати знання й вміння застосовувати правила створення та функціонування системи контролю якості продукції на підприємстві.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН23	Показати вміння здійснювати розроблення короткострокових і середньострокових планів діяльності підприємств (закладів) готельного та ресторанного господарств, санаторнокурортних закладів.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
ПРН24	Показати вміння здійснювати планування потреби у ресурсах (матеріальних, фінансових, трудових) у підприємствах (закладах) готельного та ресторанного господарств, санаторно-курортних закладах.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Методи контролю забезпечують перевірку ступеня досягнення *кінцевих і конкретних* цілей вивчення дисципліни. Призначені для кількісного і якісного оцінювання досягнутого при вивченні дисципліни рівня сформованості знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних та громадянських якостей.

Оцінка з дисципліни визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності студента та оцінок засвоєння ним окремих тем.

При вивченні дисципліни «Міжнародний туризм» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з **поточного контролю**, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки, при проведенні заліку і враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань;

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних. Сума балів, які студент може набрати за поточними контролем, дорівнює 60 балів.

Перевірка та оцінювання знань студентів з дисципліни «Міжнародний туризм» при поточному контролі може проводитися декількома методами:

- 1) оцінювання знань студентів під час практичних занять;
- 2) виконання домашніх завдань;

3) проведення підсумкових письмових робіт за окремими розділами дисципліни.

При проведенні поточного тематичного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних питань курсу. При вивченні кожної теми за виступ на практичному занятті студент може отримати від 1 (доповнення, уточнення після відповіді або виступу іншого студента) до 7 або до 8 балів в залежності від теми (розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, монографій, статистичних даних, схем, тощо).

Мінімальна кількість правильних відповідей студента на тестові завдання з теми курсу, що дозволяє оцінити результати тестування позитивно, має бути вирішено більше 60% від загальної кількості запитань тестового завдання.

Студент допускається до заліку, якщо набрав мінімум 40 балів. Максимальна кількість балів при поточному контролі складає 60 балів.

Оцінювання знань студентів при підсумковому контролі

Час виконання – 60 хвилин.

Критерії оцінювання письмових відповідей на заліку:

1 питання – 15 балів.

2 питання – 15 балів.

3 питання – 10 балів.

У разі використання заборонених джерел студент залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

При оцінюванні знань студентів з дисципліни «Міжнародний туризм», після завершення вивчення матеріалу по кожному з передбачених програмою розділів, планується проведення підсумкового контролю. **Підсумковий контроль** з дисципліни «Міжнародний туризм» проводиться у формі заліку.

Проведення заліку є найважливішим методом контролю та оцінки знань студентів з дисципліни. Умовою складання заліку є виконання усіх обов'язкових робіт і завдань, передбачених навчальними планами з дисципліни, що вивчається.

Максимальна кількість балів за залік складає 40. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота								Разом	Залік	Сума
Розділ 1				Розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	60	40	100
7	7	8	8	7	7	8	8			

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1– 49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України «Про туризм» // Урядовий кур'єр. – 1995. – 15 жовтня.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм : учебник. – М. : КноРус, 2019. – 464 с.
3. Биржаков М. Б. Большой Глоссарий терминов международного туризма / Биржаков М. Б., Никифоров В. И. – М.: Герда, Невський фонд, 2016. – 936 с.
4. Вавилова Е. В. Основы международного туризма. – М.: Гардарики, 2015. – 160 с.
5. Воскресенский В. Ю. Международный туризм. – М. : Юнити-Дана, 2013. – 464 с.
6. Квартальнов В. А. Туризм : учебник. – М. : Финансы и статистика, 2020.
7. Котлер Ф. Маркетинг. Гостеприимство и туризм : учебник для вузов / Ф. Котлер, Дж. Боузн, Дж. Мейкенз; пер. с англ. под ред. Р.Б. Ноздревой. – М. : ЮНИТИ, 1998.
8. Манильская декларация по мировому туризму // Материалы Всемирной конференции по туризму. – Мадрид, 1991.
9. Можаяева Н. Организация международного туризма : учеб. пособие / Можаяева Н., Богинская Е., Мазурина О. – М. : Гардарики, 2018. – 256 с.
10. Папирян Г. А. Международные экономические отношения. Экономика туризма : учебное пособие / Г. А. Папирян. – М. : Финансы и статистика, 2010. – 208 с.
11. Севастьянов Д. В. Основы страноведения и международного туризма. – М. : Академия, 2018. – 222 с.
12. Сенин В. С. Организация международного туризма : учебник. – М. : Финансы и статистика – 2015. – 400 с.

13. Сідоров М. В. Україна на світовому ринку туристичних послуг: сучасний стан та перспективи розвитку / М. В. Сідоров, О. Є. Юрченко, С. О. Юрченко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 256 с.
14. Экономика и организация туризма. Международный туризм : учебное пособие – М. : КноРус, 2010. -576 с.
15. Юрченко С. О. Міжнародний туризм : навчальний посібник [для студентів спеціальностей «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини»] / С. О. Юрченко О. Є. Юрченко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 328 с.

Допоміжна література

1. Воскресенский В. Ю. Международный туризм. Инновационные стратегии развития. – М. : Юнити-Дана, 2017. – 160 с.
2. Гайдукевич Л. М. Международный туризм в системе взаимодействия стран Центральной и Восточной Европы в конце XX–начале XXI века. – М.: Четыре четверти, 2017. – 308 с.
3. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу: Навчальний посібник / Л. П. Дядечко. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 224 с.
4. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – К. : Альтерпрес, 2020. – 232 с.
5. Сапрунова В. Б. Туризм: эволюция, структура, маркетинг. – М. : Осъ-89, 1997. – 160 с.
6. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу : навчальний посібник / І. В. Смаль. – Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
7. Харрис Годфри, Кац Кеннет М. Стимулирование международного туризма в XXI веке. – М. : Финансы и статистика, 2020.
8. Цыганов С. А. Конкурентоспособность стран мира на мировом туристическом рынке / С. А. Цыганов, Е. Е. Юрченко, С. А. Юрченко // Региональные исследования. – 2015. – №1 (47). – С. 88–95.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. UNWTO Tourism Highlights, 2018 Edition [Electronic resource]. – Way of access : http://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2018.pdf.
2. [The World Bank](http://data.worldbank.org/indicator) Data [Electronic resource]. – Way of access : <http://data.worldbank.org/indicator>.
3. The World Factbook [Electronic resource]. – Way of access : <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/xx.html>.
4. WTO highlights 2016 [Electronic resource] – Way of access: http://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2016.pdf.
5. Christian Population as Percentages of Total Population by Country [Electronic resource] – Way of access : <http://www.webcitation.org/6JdRk2yPU>

6. Christian Traditions [Electronic resource] – Way of access : <http://www.pewforum.org/2011/12/19/global-christianity-traditions/#protestant>
7. Religion by Location [Electronic resource] – Way of access : http://www.adherents.com/adhloc/Wh_2.html

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

- дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2537>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборобою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародний туризм», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2537>.